

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

31 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda

Judecători: Oprea Iuliana, Stratulat Galina, Moldovan Sveatoslav, Mardari Dumitru

judecînd, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, de avocatul Miron Eugeniu în numele inculpatului Axentii Dmitri, de inculpatul Ivanov Roman și avocatul său, Ahmedov Ruslan, privind casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, în cauza penală în privința lui:

Axentii Dmitri Vasili, născut la 07.02.1987, originar și domiciliat or. Ceadâr Lunga, str. Korolenko 22.

Ivanov Roman Ivan, născut la 15.06.1982, originar și domiciliat or. Ceadâr Lunga, str. S. Lazo, 11.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 18.07.2008 - 21.01.2009;

Instanța de apel: 13.04.2009 - 23.11.2009;

10.11.2010 - 01.06.2012;

14.05.2013 - 01.07.2013;

18.11.2014 - 30.06.2015;

Instanța de recurs: 18.05.2010 - 20.07.2010;

18.10.2012 - 19.03.2013;

23.10.2013 - 23.09.2014;

19.01.2016 - 31.05.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Comrat din 21 ianuarie 2009, Axentii Dmitri și Ivanov Roman au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 145 alin. (3) lit. f), i) Cod penal și art. 195 alin. (2) Cod penal, respectiv la 22 ani și 15 ani închisoare fiecăruia.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor numite, le-a fost stabilită definitiv pedeapsa câte 25 ani închisoare fiecăruia, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Scripcaru Angela Tudor a fost admisă parțial, cu încasarea în beneficiul acesteia din contul lui Axentii D. și Ivanov R. în mod solidar, prejudiciul material în mărime de 141667 lei și prejudiciului moral în mărime de 150000 lei.

2. Potrivit sentinței, Axentii Dmitri și Ivanov Roman, la 31 martie 2008, în jurul orei 04.00, prin înțelegere prealabilă, acționând intenționat și din interes material, avînd scopul omorului intenționat a lui Scripcaru Ghenadie, pentru a înlesni sustragerea automobilului ultimului, de model „Audi A6”, cu nr.î. CMT 794, profitînd de starea de neputință a victimei care dormea, s-au apropiat de automobilul menționat, ce era parcat lîngă barul „Flamur”, situat pe str. Lenin 73, or. Ceadîr - Lunga, și l-au atacat prin surprindere pe Scripcaru G.

Astfel, acționînd în conformitate cu rolurile distribuite anterior, fiind înarmați cu cuțite, Axentii D. și Ivanov R. au deschis ușa automobilului de model „Audi A6” și i-au aplicat lui Scripcaru G., care dormea pe bancheta din față a șoferului, cîte o lovitură cu cuțitul în regiunea cutiei toracice și în umăr, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 35 din 31 martie 2008, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora victima a decedat. Apoi Axentii D. și Ivanov R. au fugit în direcția str. Lenin, or. Ceadîr - Lunga. Întorcându-se aproximativ peste 5 minute, l-au găsit pe Scripcaru G. culcat la pămînt, la distanța de 4-5 metri de la mașină. Acționînd în continuare întru realizarea scopului de sustragere a bunurilor lui Scripcaru G., Axentii D. și Ivanov R. s-au urcat în automobilul de model „Audi A6”, cu care au părăsit locul infracțiunii.

Tot ei, la 31 martie 2008, în jurul orei 04.00, prin înțelegere prealabilă, acționînd intenționat cu scop de sustragere, prin atac tâlhăresc a bunurilor lui Scripcaru G. și anume automobilul de model „Audi A 6”, cu nr.î. CMT 794, în valoare de 715596 lei, care era parcat lîngă barul „Flamur”, situat pe str. Lenin 73, or. Ceadir - Lunga, l-au atacat prin surprindere pe ultimul și i-au aplicat cîte o lovitură cu cuțitul în regiunea cutiei toracice și în umăr, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, ce au dus la decesul acestuia.

Depășind rezistența opusă de către Scripcaru G., Axentii D. și Ivanov R., au urcat în automobilul de model „Audi A 6”, și s-au deplasat în sat. Taraclia de Salcie, r-nul Cahul, unde au lăsat automobilul la păstrare în ograda cet. Ciobanu Irina.

Astfel, acțiunile lui Axentii D. și Ivanov R., au fost încadrate în baza art. 145 alin. (3) lit. f), i) Cod penal, omorul unei persoane săvârșit de două sau mai multe persoane, cu scopul de a ascunde o altă infracțiune sau de a înlesni săvârșirea ei, și art. 195 alin. (2) Cod penal, însușirea în proporții deosebit de mari a bunurilor, săvârșită prin atac tâlhăresc.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către procuror, avocatul Miron Eugen, în numele inculpatului Axentii D. și avocatul Ahmedov R., în numele inculpatului Ivanov R.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Inculpatului Ivanov R. să-i fie aplicată pedeapsa, în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, 17 ani închisoare și în baza art. 145 alin. (3) lit. f), i) Cod penal, detențiunea pe viață, iar conform art. 84 alin. (5) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa sub formă de detențiune pe viață;

- Inculpatului Axentii D. să-i fie aplicată pedeapsa, în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, 17 ani închisoare și în baza art. 145 alin. (3) lit. f), i) Cod penal, detențiune pe viață, iar conform art. 84 alin. (5) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa sub formă de detențiune pe viață.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate să fie admisă integral, cu încasarea sumei de 1141667 lei.

În motivarea apelului procurorul a invocat blîndețea pedepsei, fiind ignorate de către instanță următoarele fapte: gravitatea infracțiunii săvârșite cu o deosebită obrăznicie, caracteristica negativă a inculpaților, nu sunt angajați în câmpul muncii, precum și lipsa căinței de cele comise.

3.2. Avocatul Miron Eugen, în numele inculpatului Axentii D., a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile lui Axentii D. să fie recalificate în baza art. 323 Cod penal, și luînd în considerație relațiile de rudenie cu inculpatul Ivanov R., conform art. 323 alin. (2) Cod penal, să nu fie tras la răspundere penală, invocînd aprecierea eronată a probelor administrate în cadrul procesului penal, multe circumstanțe nu au fost elucidate de către instanță, printre care și faptul cine din inculpați a aplicat lovitura în urma căreia a survenit decesul victimei, la baza sentinței au fost puse eronat declarațiile inculpatului de la faza urmăririi penale, deoarece ele au fost obținute prin constrîngere fizică și psihică.

3.3. Avocatul Ahmedov R., în numele inculpatului Ivanov R. a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile lui Ivanov R. să fie recalificate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei minime prevăzute de sancțiune - 12 ani închisoare și în baza art. 273 alin. (1) Cod penal - 2 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa de 12 ani 6 luni închisoare.

În motivarea apelului a invocat că, cumulul de probe pus la baza sentinței nu dovedesc vinovăția inculpatului de cele imputate. Instanța a ignorat declarațiile inculpatului de la etapa examinării cauzei în fond, și a apreciat eronat probele administrate la caz.

4. Prin decizia Colegiului Curții de Apel Comrat din 23 noiembrie 2009 au fost admise parțial apelurile declarate, casată sentința în partea calificării acțiunilor lui Axentii D. și Ivanov R. și în partea pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, prin care:

- Inculpatului Ivanov R. i s-a aplicat pedeapsa, în baza art. 145 alin. (2) lit. b), i), k) Cod penal -18 ani închisoare și în baza art. 188 alin. (5) Cod penal -12 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit definitiv pedeapsa de 22 ani închisoare;

- Inculpatului Axentii D. i sa aplicat pedeapsa, în baza art. 145 alin. (2) lit. b), i), k) Cod penal - 17 ani închisoare și în baza art. 188 alin. (5) Cod penal -11 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit definitiv pedeapsa de 21 ani închisoare.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recurs ordinar procurorul, inculpatul Ivanov R., inculpatul Axentii D., avocatul Miron Eugen în numele inculpatului Axentii D. și avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Ivanov R.

5.1. Procurorul a solicitat casarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

- Inculpatului Ivanov R. să-i fie aplicată pedeapsa, în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, 17 ani închisoare și în baza art. 145 alin. (3) lit. f), i) Cod penal, detențiune pe viață, iar conform art. 84 alin. (5) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa sub formă de detențiune pe viață;

- Inculpatului Axentii D. să-i fie aplicată pedeapsa, în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, 17 ani închisoare și în baza art. 145 alin. (3) lit. f), i) Cod penal,

detențiunea pe viață, iar conform art. 84 alin. (5) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa sub formă de detențiune pe viață.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate să fie admisă integral, cu încasarea sumei de 1141667 lei.

În motivarea recursului procurorul a invocat argumente similare cu cele invocate în apel.

5.1. Inculpatul Ivanov R. a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, motivând că se căiește sincer de cele comise, nu a dorit survenirea decesului victimei și a comis infracțiunea singur.

5.2. Inculpatul Axentii D. a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, motivând că nu a comis infracțiunile imputate, la etapa urmăririi penale a recunoscut vina în rezultatul constrângerii fizice și psihice, instanța a ignorat declarațiile martorului Stoicov V., precum și alte circumstanțe ale cauzei ce dovedesc nevinovăția lui.

5.3. Avocatul Miron Eugen în numele inculpatului Axentii D., a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui Axentii D. să fie recalificate în baza art. 323 Cod penal, și luând în considerație relațiile de rudenie cu inculpatul Ivanov R., conform art. 323 alin. (2) Cod penal, să nu fie tras la răspundere penală, invocând motive similare cu cele din apel.

5.4. Avocatul Ahmedov Ruslan, în numele inculpatului Ivanov R. a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui Ivanov R. să fie recalificate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 8 ani închisoare și în baza art. 192¹ alin. (1) Cod penal - 1 an închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa de 8 ani 6 luni închisoare.

În motivarea recursului a invocat faptul, că în cadrul procesului penal nu au fost administrate probe ce ar demonstra vinovăția lui Ivanov R. de cele incriminate, instanța de apel a pus la baza deciziei probe ce nu au fost verificate și reflectate în procesul-verbal al ședinței în instanța de apel, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel, precum și probele administrate la caz au fost apreciate eronat.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 iulie 2010, au fost admise recursurile declarate, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 01 iunie 2012, au fost admise apelurile declarate, casată sentința, rejudecată cauza și

pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ivanov R. și Axentii D. au fost recunoscuți vinovați și condamnați, în baza art. 145 alin. (2) lit. b), i), k) Cod penal, la 18 ani închisoare și în baza art. 188 alin. (5) Cod penal, 12 ani închisoare, fiecare, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit fiecăruia definitiv pedeapsa de 22 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Scripcaru A. cu încasarea în beneficiul acesteia de la Axentii D. și Ivanov R. a cîte 35000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar acțiunea civilă cu privire la încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului să se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

8. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recurs ordinar, procurorul, inculpatul Axentii D., inculpatul Ivanov R., Avocatul Chircu T. în numele inculpatului Axentii D. și avocatul Ahmedov R., în numele inculpatului Ivanov R.

8.1. Procurorul a solicitat casarea deciziei instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocînd neconștientizarea de către inculpați a faptului comiterii infracțiunii și a consecințelor acesteia, lipsa căinței, nerestituirea prejudiciului, caracteristicile negative, precum și că inculpatul Ivanov R. a fost anterior judecat.

8.2. Inculpatul Axentii D. a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, motivînd că nu a comis infracțiunile imputate, instanța de judecată eronat a acceptat declarațiile lui de la etapa urmăririi penale, ignorînd cele date în cadrul instanței de judecată.

8.3. Inculpatul Ivanov R. a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, invocînd temeieri similare cu cele ale inculpatului Axentii D.

8.4. Avocatul Chircu T. în numele inculpatului Axentii D. a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile lui Axentii D.V. să fie recalificate în baza art. 323 alin. (2) Cod penal și în baza art. 192¹ alin. (2) Cod penal, invocînd aprecierea eronată a probelor administrate în cadrul procesului penal precum și că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

8.5. Avocatul Ahmedov R., în numele inculpatului Ivanov R. a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile lui Ivanov R. să fie recalificate în baza art. 145 alin.

(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 8 ani închisoare și în baza art. 192¹ alin. (1) Cod penal - 1 an închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa de 8 ani 6 luni închisoare, invocând argumente similare cu cele în apel.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 martie 2013, au fost admise recursurile declarate, cu dispunerea rejudecării cauzei în apel de aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției instanța de recurs a menționat că, plângerile de maltratare susținute de două rapoarte medicale, care confirmă existența unor leziuni nu au avut parte de o ancheta eficientă, mai ales că urmărirea penală a durat mai mult de patru ani, în prezent cauza fiind pendinte, iar autoritățile statului, inclusiv instanțele de judecată nu au fost capabile să identifice nici până în prezent persoanele responsabile.

Astfel, instanța de apel, rejudecând cauza nu a luat în considerație nici prevederile legislației naționale că, sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat.

De asemenea, instanța de apel, a respins declarațiile inculpaților făcute în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel, din motiv că versiunea lor, precum că dâșii au fost maltratați pentru a face astfel de declarații, se respinge prin ordonanța procurorului de neîncepere a urmăririi penale, or, această concluzie este greșită și prematură, fiind respinsă de către instanța de recurs.

Instanța de apel la adoptarea soluției de condamnare a inculpaților, nu a luat în considerație faptul că în ședințele de judecată, doar inculpatul Ivanov R. a recunoscut că el singur a săvârșit omorul victimei, aplicându-i două lovituri cu cuțitul și, ulterior a sustras automobilul. Martorii indicați în lista probelor prezentate de partea acuzării, au declarat că ei nu au văzut circumstanțele în care a fost omorâtă victima, în cauză fiind administrate probe indirecte în privința celui de al doilea inculpat Axentii D. iar prin concluzia expertului medico-legist a fost acceptată versiunea comiterii omorului de o singură persoană.

Instanța de apel s-a limitat la copierea probelor scrise (indirecte) din rechizitoriu, fără a dezvălui la concret care indicii prezumă, că inculpatul Axentii D. a lovit cu cuțitul în victimă împreună cu Ivanov R., având cu premeditate o înțelegere prealabilă.

La fel, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra depozițiilor martorului Stoicov V., martorei minore Vornicova L.

Contrar principiului egalității armelor, nici în sentință și nici în decizia instanței de apel nu se regăsește vreo motivare de acceptare-respingere a celor trei versiuni înaintate de către procuror în ordonanța de numire a expertizei, respectiv a concluziilor expertului.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 01 iulie 2013, a fost respins apelul procurorului, ca nefondat, admise apelurile declarate de către avocatul Miron E. în numele inculpatului Axentii D. și avocatul Ahmedov R. în numele inculpatului Ivanov R., casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Ivanov R. a fost recunoscut vinovat și condamnat, în baza art. 145 alin. (2) lit. b), e), k) Cod penal, la 17 ani închisoare și în baza art. 188 alin. (5) Cod penal, 11 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 21 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis;

- Axentii D. a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (3) lit. f), i) Cod penal, în baza art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Axentii D. a fost recunoscut vinovat și condamnat, în baza art. 323 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă eliberarea imediată de sub arestare preventivă din sala ședinței de judecată a inculpatului Axentii D. în legătură cu expirarea termenului executării pedepsei.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Scripcaru A. cu încasarea în beneficiul acesteia de la Ivanov R. 70000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar acțiunea civilă cu privire la încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

Instanța de apel a constatat, că Ivanov R. la 31 martie 2008, în jurul orei 04.00, din interes material, avînd scopul omorului intenționat al lui Scripcaru G., pentru a înlesni sustragerea prin atac tîlhăresc a automobilului ultimului, de model „Audi A6”, cu nr.î. CMT 794, în valoare de 715596 lei, folosindu-se de starea de neputință a victimei, care dormea pe bancheta din față a șoferului, s-a apropiat de automobilul menționat, ce era parcat lîngă barul „Flamur”, situat pe str. Lenin 37, or. Ceadâr - Lunga, și l-a atacat prin surprindere pe Scripcaru G.

Astfel, fiind înarmat cu un obiect înțepător-tăietor (cuțit), Ivanov R. a deschis ușa automobilului de model „Audi A 6” și a aplicat două lovituri cu cuțitul în regiunea cutiei toracice și umărului stîng lui Scripcaru Ghenadie, care dormea pe bancheta din față a șoferului, cauzându-i, conform raportului de

expertiză medico-legală nr. 35 din 09 iunie 2008, o plagă penetrantă în regiunea umărului stîng, fără afectarea organelor gîtului și vaselor sangvine, care se califică la persoane vii ca leziuni corporale ușoare și o plagă penetrantă în regiunea cutiei toracice, care a dus la insuficiența cardiacă acută, ce se califică ca leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul căreia Scripcaru G. a decedat.

După ce l-a atacat pe Scripcaru G., care a căzut la pămînt, Ivanov R. cu scopul de a duce pînă la capăt intenția de sustragere prin tâlhărie a bunurilor altei persoane, s-a urcat la volanul automobilului de model „Audi A 6” și s-a deplasat în direcția str. Lenin, or. Ceadîr - Lunga și acționînd în continuare întru realizarea scopului de sustragere a bunurilor lui Scripcaru G., inculpatul Ivanov R. i-a spus lui Axentii D., că automobilul i-a fost întors în contul unei datorii, și ca Axentii D. să conducă automobilul în s. Taraclia de Salcie, r-nul Cahul, unde au lăsat automobilul în cauză la păstrare în ograda cet. Ciobanu I.

Astfel, acțiunile lui Ivanov R. au fost încadrate în baza art. 145 alin. (2) lit. b), e), k) Cod penal - omorul unei persoane săvîrșit din interes material, profitînd de starea de neputință evidentă a victimei, cu scopul de a înlesni săvîrșirea unei noi infracțiuni, și în baza art. 188 alin. (5) Cod penal - tâlhăria, adică atacul săvîrșit asupra unei persoane, în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața persoanei agresate, săvîrșit cu aplicarea armei, în proporții deosebit de mari.

Totodată, instanța de apel a constatat că, Axentii D. la 31 martie 2008, în jurul orelor 04.00-06.00, cunoscînd că Ivanov R. i-a aplicat lovituri cu cuțitul posesorului automobilului și a săvîrșit omorul acestuia pentru a sustrage automobilul, precum și că a sustras, prin atac tâlhăresc cu aplicarea violenței cu un cuțit asupra victimei, automobilul de model „Audi A6” cu nr. î. CMT 794, adică a săvîrșit infracțiuni deosebit de gravă și excepțional de gravă, avînd scopul de a favoriza infracțiunile săvîrșite de Ivanov R. l-a ajutat pe acesta să se ascundă de poliție, ascunzînd la domiciliul său și cheile de la automobilul sustras, săvîrșind astfel, infracțiunea prevăzută de art. 323 alin.(1) Cod penal, favorizarea dinainte nepromisă a infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave.

În motivarea soluției sale instanța de apel a considerat că, instanța de fond, examinînd unilateral rapoartele de expertiză din 04 aprilie 2008, au trecut cu vederea o circumstanță esențială în acoperirea suspiciunilor rezonabile de maltratare a inculpatului Ivanov R. astfel, în partea constatatoare a raportului expertul constată 5 echimoze pe corpul acestuia, iar în partea rezolutivă a raportului indică „...o echimoză, iar celelalte fiind zgârieturi pe spate (din cuvintele inculpatului de la scărpinare)...”, însă în partea constatatoare a raportului la rubrica „din cuvintele acestuia”, inculpatul n-a declarat nimic

despre „scărpinare”. Ulterior această concluzie eronată a fost transcrisă de către procuror în ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale pe faptul maltratării.

În același context, se relevat că în raport cu starea de fapt constatată de procuror în rechizitoriu, la momentul săvârșirii omorului, inculpații s-au folosit de starea de neputință a victimei care dormea, astfel inculpaților nu le-au fost cauzate careva leziuni corporale, la fel la momentul reținerii, tot nu le-au fost cauzate leziuni corporale.

La 14 mai 2008, Duminică V. și Ermacova N., părinții inculpaților s-au adresat în Procuratura UTA Găgăuzia cu plângeri, invocând că inculpații au fost și continuă să fie maltratați de poliție cu scopul de a-și recunoaște vinovăția.

Conform încheierii judecătorului de instrucție a Judecătoriei Comrat din 11 martie 2013, au fost admise plângerile lui Duminică V., Ermacova N., Axentii D., Ivanov R. și a avocatului Miron E., casate ordonanțele procurorului Procuraturii UTA Găgăuzia, Cociu M. și Hrapcova V. din 09 noiembrie 2011 și 17 ianuarie 2013, cu obligarea Procuraturii UTA Găgăuzia de a verifica motivele invocate în plângerile petiționarilor pe faptul maltratării lui Axentii D. și Ivanov R. de către colaboratorii de poliție.

În speță, instanța de judecată și-a întemeiat hotărârea de condamnare a inculpaților în mod decisiv pe declarațiile acestora obținute în cadrul urmăririi penale, inclusiv pe procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii de către învinuitul Ivanov R. din 13 mai 2008, fiind unicele probe directe, considerându-le pertinente, concludente, consecutive și făcute benevol.

Însă, instanța de apel, în raport cu circumstanțele de maltratare enunțate supra, a observat că inculpații pe data de 04 aprilie 2008 au refuzat să facă declarații, iar declarațiile făcute ulterior la urmărirea penală sunt contradictorii și corespund doar parțial, adică numai cu versiunea nr. 3, - „... inculpatul Ivanov R. a aplicat două lovituri cu cuțitul în umăr și piept victimei aflate în scaunul șoferului, loviturile fiind îndreptate din partea stângă a ușii șoferului... ”, versiunea fiind confirmată prin raport de expertiză medico-legală.

Declarațiile inculpaților date în ședința de judecată și în instanța de apel, au fost admise de către instanța de apel, din motiv că argumentele lor precum că dînșii au fost maltratați pentru a face declarații de autoincriminare s-au confirmat în baza argumentelor sus-menționate.

Or, cum rezultă din textul sentinței contestate, instanța de fond nu a dezvăluit la concret care probe dovedesc că inculpatul Axentii D. a lovit cu cuțitul în victimă împreună cu Ivanov R., avînd cu premeditate o înțelegere prealabilă.

Conform versiunii nr. 3 înaintate de către procuror în ordonanța de numire a expertizei, procurorul a presupus că inculpatul Ivanov R., unul singur s-ar fi apropiat de automobilul „Audi A-6” și, aflându-se lângă ușa șoferului i-a cauzat victimei cele două lovituri cu cuțitul care au dus la decesul victimei. Admițând ipotetic o asemenea versiune, procurorul și instanța de fond nu au motivat de ce această versiune nu a fost acceptată.

La fel, instanța de apel a reținut că, în raport cu concluziile expertului declarațiile coinalpatului Ivanov R. date în ședințele de judecată, faptul neparticipării lui Axentii D. la săvârșirea omorului incriminat, se confirmă prin raportul de expertiză a hainei în care a fost îmbrăcat inculpatul Ivanov R., conform expertizei biologice au fost depistate urme de sânge de om care după categoria de grupă este identică cu categoria de grupa sîngelui lui Scripcaru Gh., însă pe hainele lui Axentii D. nu a fost depistat sânge de om.

Instanța de apel a remarcat că, la începutul urmăririi penale Ivanov R. nu a avut parte de un avocat ales de el, deoarece procurorul nu i-a garantat inculpatului Ivanov R. careva termen pentru a-și alege un alt avocat în bază de contract, dar practic peste vreo oră a început efectuarea acțiunii procesuale de verificare a declarațiilor la locul faptei, invitându-l pe avocatul Matcovschii V.

În acest sens, instanța a statuat că, potrivit art. 70 alin. (2) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală sau instanța nu este în drept să recomande cuiva invitarea unui anumit apărător. La fel, potrivit alin. (3) art. 70 Cod de procedură penală, organul de urmărire penală sau instanța solicită numirea din oficiu a apărătorului de către biroul de avocați. La actele cauzei nu există niciun document oficial din numele procurorului în adresa Biroului de avocați prin care s-ar solicita numirea unui avocat.

În acest context, în opinia instanței de apel este relevantă și o altă ilegalitate, în sensul că procurorul la emiterea ordonanței de admitere a renunțului inculpatului Ivanov R. de la avocat și înlăturarea avocatului Nedov Gh., ales în bază de contract de către acesta, era obligat conform art. 71 Cod de procedură penală, să asigure prezența acestui avocat, deoarece numai în prezența acestuia, inculpatul putea să-și demonstreze voință liber, benevol, din proprie inițiativă.

Apelantul a invocat faptul că Axentii D., este rudă cu Ivanov R., adică verișori și că urmează de a fi eliberat de răspundere penală potrivit art. 323 alin. (2) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a conchis, că reieșind din faptul că în ședința de judecată s-a stabilit că Axentii D. nu a participat la săvârșirea infracțiunii de omor a lui Scripcaru Gh. și conform modificărilor operate prin Legea nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008, în vigoare la 24 mai 2009, alin. (3) din art. 145 Cod penal și

art. 195 Cod penal au fost excluse, iar vinovăția inculpatului Ivanov R.I. a fost dovedită pe deplin, bazându-se pe probe pertinente și concludente, acțiunile lui au fost reîncadrate în baza art. 145 alin. (2) lit. b), e), k) Cod penal (2008) - omorul unei persoane săvârșit din interes material, profitând de starea de neputință evidentă a victimei, care se datorează somnului, cu scopul de a înlesni săvârșirea unei noi infracțiuni și art. 188 alin. (5) Cod penal (2008) - tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața persoanei agresate, săvârșit cu aplicarea armei, în proporții deosebit de mari, aplicând principiul retroactivității legii penale.

11. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recurs ordinar, procurorul, avocatul Miron E., în numele inculpatului Axentii D., inculpatul Ivanov R. și avocatul Ahmedov R., în numele inculpatului Ivanov R.

11.1. Procurorul a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, invocând aprecierea eronată a probelor administrate pe dosar ce confirmă vinovăția inculpaților de cele incriminate, instanța de apel eronat a recalificat acțiunile inculpaților, declarațiile inculpaților la etapa urmăririi penale nu au fost declarate de către instanța de apel ca inadmisibile, individualizarea incorectă a pedepsei, la baza deciziei sunt puse numai declarațiile inculpaților de la examinarea cauzei în fond și apel, ignorând cele de la etapa urmăririi penale, precum și celelalte probe administrate la dosar.

11.2. Avocatul Miron E., în numele inculpatului Axentii D.V., a solicitat casarea parțială a deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Axentii D.V. să fie aplicate prevederile art. 323 alin. (2) Cod penal, invocând că instanța de apel eronat a stabilit că verișorul nu este considerat rudă apropiată, ignorând prevederile art. 134 alin. (1) Cod penal.

11.3. Inculpatul Ivanov R., a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care la acțiunile lui de săvârșire a faptei să-i fie aplicată cauza care înlătură caracterul penal al faptei - legitimă apărare, invocând aplicarea constrângerii fizice și psihice la audierea acestuia la etapa urmăririi penale.

11.4. Avocatul Ahmedov R., în numele inculpatului Ivanov R.I., a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui Ivanov R. să fie recalificate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 8 ani închisoare, și în baza art. 192¹ alin. (1) Cod penal - 1 an închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită definitiv pedeapsa de 8 ani 6 luni închisoare, invocând constatarea eronată de către

instanța de apel în acțiunile inculpatului a scopului sustragerii automobilului și a stării de neputință a victimei.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2014, au fost admise recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Sârbu Valeriu, avocatul Miron Eugeniu în numele inculpatului Axentii Dmitri, inculpatul Ivanov Roman și avocatul său, Ahmedov Ruslan, a fost casată total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 iulie 2013, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău.

13. În motivarea deciziei adoptate, instanța de recurs a menționat că, din analiza materialelor cauzei și anume declarațiile inculpaților la diferite etape ale procesului penal, se constată că pe parcursul desfășurării procesului penal în cauză inculpații au recunoscut vina de cele incriminate, fapt confirmat prin declarațiile acestora la etapa urmăririi penale, apoi nu au recunoscut vina sau au recunoscut-o parțial, aici fiind incidente declarațiile inculpaților date la etapa examinării cauzei în instanța de fond și de apel. Astfel, la adoptarea sentinței de condamnare instanța de fond s-a bazat pe declarațiile inculpaților în calitate de bănuț și învinuit, prin care inculpatul Ivanov R. a recunoscut integral faptul comiterii omorului și sustragerii automobilului, în comun cu inculpatul Axentii D., descriind amănunțit săvârșirea acestor infracțiuni (f.d.134-136 vol. I, 140-141 vol. I, 4 vol. II, 51-52 vol. II), iar inculpatul Axentii D. a recunoscut parțial implicarea sa în comiterea infracțiunilor date, diminuând rolul său, fiind influențat de inculpatul Ivanov R. (f.d.146-148 vol. I).

La adoptarea deciziei instanța de apel s-a bazat pe declarațiile inculpaților din instanța de fond și de apel, prin care Axentii D. nu a recunoscut vina de cele imputate (f. d. 259-267 vol. III), iar Ivanov R. a recunoscut vina parțial, declarând că singur a comis infracțiunea (f. d. 246-258 vol. III). Ambii inculpați au declarat că la etapa urmăririi penale, au fost maltratați de către colaboratorii de poliție, pentru a da declarații autoincriminatorii.

La acest capitol Colegiul penal a remarcat faptul că, de către inculpați și părinții lor cet. Duminică V. și Ermacova N. au fost înaintate Procuraturii UTA Găgăuzia plîngeri cu privire la constarea faptului maltratării inculpaților la etapa urmăririi penale.

Potrivit ordonanței procurorului UTA Găgăuzia din 10 aprilie 2013 a fost dispusă începerea urmăririi penale în baza cererilor lui Ermacova N. și Duminica V., în temeiul art. 309/1 alin. (1) Cod penal (f. d. 157-158 vol. IV), însă soluție finală încă nu este pe aceste plîngeri.

La acest capitol Colegiul penal a constatat că pe parcursul efectuării tuturor acțiunilor procesuale la etapa urmăririi penale, inculpații au fost asistați de către

avocați numiți din oficiu, precum și solicitați de inculpați: Gagauz I., Nedov Gh., Matcovschi V., Ahmedov R., Mihaliciuc A., Delijan V., Sarseman G. În prezența acestora, nici la o acțiune procesuală la etapa urmăririi penale, nu s-a înaintat careva cereri sau demersuri în sensul aplicării față de inculpați a constrângerii fizice sau psihice din partea colaboratorilor de poliție. Mai mult ca atât, careva obiecții din partea lui Ivanov R., Axentii D. și apărătorii acestora cu privire la aplicarea constrângerii fizice sau psihice din partea colaboratorilor de poliție nu au parvenit nici la acțiunile procesuale: de aducere la cunoștință a rezultatelor expertizelor din 10 aprilie 2008, 13 mai 2008, 16 iunie 2008 (f.d. 99, 100, 105, 106, 120, 121, 146, 147, 159, 160, 169, 170, 181, 182 vol. II), precum și de prezentare a materialelor de urmărire penală din 17 iunie 2008 și din 20 iunie 2008 (f.d. 207, 209-210 vol. II), deși de către avocatul Delijan V. a fost înaintat demersul cu privire la încetarea urmăririi penale, din motivul nesăvârșirii celor imputate de către Axentii D. (f. d. 211 vol. II).

Astfel, Colegiul penal lărgit a menționat, că partea apărării nu a contestat potrivit prevederilor legale, acțiunile prezumate ilegale, așa cum este prevăzut în art. 298, 299¹ și art. 313 Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de recurs a reținut concluzia instanței de apel: "Ținând cont de faptul că plîngerile de maltratare ale inculpaților au fost depuse la Procuratura UTA Găgăuzia la 14 mai 2008, avînd la bază rapoartele de expertiză medico-legale, și după casarea repetată a ordonanței procurorului de neîncepere a urmăririi penale, iar în prezent la al șaselea an, urmărirea penală este pendinte, procurorul nu a investigat într-un mod efectiv și rapid plîngerile cu privire la maltratare, deși există probe cu o puternică prezumție în acest sens, instanța de apel a decis că, potrivit jurisprudenței CEDO, în cazul dat s-a constatat violarea art. 3 CEDO, sub aspect procedural", unde instanța de apel prematur s-a expus pe faptul prezenței acțiunilor de maltratare a inculpaților la etapa urmăririi penale, nefiind finisată urmărirea penală în baza cererilor lui Ermacova N. și Duminica V., în temeiul art. 309¹ alin. (1) Cod penal, pornită în baza ordonanței procurorului UTA Găgăuzia din 10 aprilie 2013 (f. d. 157-158 vol. V).

Astfel, în opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel prin decizia pronunțată, nejustificat a menționat că: „nu va admite ca probe declarațiile inculpaților obținute în cadrul urmăririi penale, inclusiv procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii de către învinuitul Ivanov R. din 13 mai 2008", deoarece instanța de apel a ignorat prevederile art. 94 Cod de procedură penală, ce impun exhaustiv procedeele inadmisibile de obținere a probelor, precum și posibilitatea contestării ilegalității obținerii probelor, fapt,

ce a dus la neadmiterea prematură a declarațiilor inculpaților de la etapa urmăririi penale.

La fel, Colegiul lărgit a remarcat că, este incertă concluzia instanței de apel potrivit căreia: „la etapa urmăririi penale a fost încălcat dreptul la apărare a lui Ivanov R. și respectiv declarațiile lui obținute cu încălcarea art. 3 din Convenția Europeană, prin care l-a defăimat pe coinculpatul Axentii D. nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare”, deoarece pe parcursul urmăririi penale, la fiecare acțiune procesuală efectuată, interesele inculpaților au fost apărate de 7 avocați. De asemenea, pe parcursul urmăririi penale au fost înaintate demersuri de înlocuire a unui avocat cu altul, de către Ivanov R. - 3 cereri și de către Axentii D. - 2 cereri. Toate cererile în cauză au fost admise prin ordonanțele procurorului, și ca urmare fiindu-le asigurată prezența avocaților solicitați de inculpați în cereri.

Cu referire la versiunile omorului înaintate de procuror prin ordonanța de numire a expertizei din 07 aprilie 2008, Colegiul penal a menționat că, prin raportul de expertiză medico-legală nr.35 din 15 aprilie 2008 - 09 iunie 2008 (f. d. 155-158 vol. II), s-a constatat că, versiunea nr.2 este inacceptabilă, versiunea nr.1 este mai puțin probabilă, fiind probabilă versiunea nr. 3, inculpatul Ivanov R. a aplicat două lovituri cu cuțitul în umăr și piept victimei aflate pe bancheta șoferului, loviturile fiind îndreptate din partea stîngă a ușii șoferului. Ca urmare, instanța de apel a acceptat versiunea nr. 3, concluzie ce în opinia instanței de recurs este prematură, nefiind apreciată proba dată în cumul cu alte probe, ignorându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, deoarece, instanța de apel la formarea poziției sale urmează să selecteze nu o versiune descrisă în raportul de expertiză medico-legală, favorabilă unei părți a procesului penal, fie acuzării sau apărării, ci urma să aprecieze o poziție sau o concluzie din raport în cumul cu alte probe veridice, care în ansamblu ar infirma sau confirma o anumită situație.

Referitor la neveridicitatea declarațiilor martorului Vornicova L., constatată de către instanța de apel, din motivul că: „în noaptea cînd s-a săvîrșit infracțiunea de omor, dînsa era într-o stare gravă de ebrietate, și a declarat că în salonul automobilului condus de Axentii D. era întuneric, ea nu putea să descrie cuțitul care probabil a fost scos de către Ivanov R., mai mult, martora nominalizată a declarat că inculpații vorbeau în limba romă, pe care aceasta nu o cunoaște. Or, în sensul veridicității declarațiilor martorei minore, martora Tătar E. a declarat că, minorei Vornicova L. i s-a făcut rău de la consumul de alcool și a ieșit afară din automobil”, Colegiul penal a constatat că prin interpretarea dată a declarațiilor martorului Vornicova L., instanța de apel, a ignorat consecutivitatea declarațiilor coerente, clare și pe înțelese a acesteia, pe tot parcursul examinării

cauzei la etapa urmăririi penale, precum și la examinarea cauzei în fond și în apel. Mai mult, declarațiile martorului Vornicova L., sunt similare cu cele ale martorului Tatar E., care de asemenea a fost audiată de mai multe ori, la diferite etape ale procesului penal și declarațiile ei fiind aceleași.

Colegiul penal a remarcat că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 25 iunie 2013 (f. d. 148-150 vol. V), s-a dat citire unui cumul enorm de probe, în număr total de 54. Însă, instanța de apel în contradicție cu prevederile art. 100 și 101 Cod de procedură penală, le-a selectat, ignorând un ansamblu de probe impunător, care nu a fost analizat și apreciat de către instanța de apel, ca urmare nici nu s-a expus asupra admiterii sau respingerii acestora, cu menționarea acestor concluzii în decizia adoptată.

Astfel, Colegiul penal a conchis, că instanța de apel, ignorând un cumul de probe, în decizia sa, prematur a ajuns la concluzia recalificării acțiunilor inculpatului Ivanov R. și a achitării inculpatului Axentii D., fapt ce duce la constatarea că deși la materialele cauzei sunt prezentate un șir de probe, instanța de apel nu le-a verificat și apreciat în baza propriei și juste evaluări, neelucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date și nu a stabilit următoarele:

- a fost sau nu aplicată inculpaților constrângere fizică și psihică din partea colaboratorilor de poliție la etapa urmăririi penale;
- nu a fost verificată legalitatea obținerii fiecărei probe;
- în baza cumulului de probe apreciat ca admisibil, nu s-a stabilit în ordinea cronologică evaluarea evenimentelor în dimineața zilei de 31 martie 2008;
- nu s-a constatat dacă inculpații pe parcursul dimineții de 31 martie 2008, au fost sau nu împreună, iar dacă a lipsit cineva din ei sau ambii pe ce durată de timp, ținând cont în acest sens de declarațiile martorilor Vornicova L. și Tatar E.;
- nu s-a elucidat faptul provenienței cuțitului (cuțitelor): de acasă de la inculpați, de la victimă sau altă situație;
- nu s-a stabilit cine a condus automobilul sustras, cine a ridicat numerele de înmatriculare a automobilului sustras, unde a fost ascuns automobilul sustras, cheile de la acesta și bunurile aflate în portbagajul acestui automobil.

Colegiul penal a apreciat că situația de fapt a fost stabilită de către instanța de apel cu ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține, ca urmare încadrând acțiunile lui Ivanov R. în baza art. 145 alin. (2) lit. b), e), k) și art. 188 alin. (5) Cod penal, și achitându-l pe Axentii D. de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (3) lit. f), i) Cod penal, în baza art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, din motiv că fapta nu a fost

săvârșită de inculpat, fiind recunoscut vinovat în baza art. 323 alin. (1) Cod penal, încadrare prematură ce nu corespunde situației de fapt reținute.

În acest context Colegiul a evidențiat faptul, că dacă instanța de apel a ajuns la concluzia precum Axentii D. a cunoscut faptul aplicării victimei de către Ivanov R. a cîtorva lovituri cu cuțitul, adică săvîrșirea omorului și sustragerii automobilului prin atac tîlhăresc, însă constatările date au fost efectuate de către instanța de apel fără a apela la careva probe, ce ar confirma situația faptică în sensul stabilit.

La capitolul încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Axentii D., Colegiul lărgit a remarcat omisiunea instanței de apel în dispozitivul deciziei, nefiind adoptată nicio soluție referitor la capătul acuzării în baza art. 195 alin. (2) Cod penal (în red. legii nr.985 din 18.04.2002), dispunînd doar că „Axentii D. este recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 323 alin. (1) Cod penal”, deși în partea motivată a deciziei a menționat "iar învinuirea pe art. 195 al.2 Cod penal (în redacția Legii din 2002) urmează a fi reîncadrată în baza art. 323 alin. (1) Cod penal".

Altă chestiune esențială neelucidată de către instanța de apel, în opinia Colegiului penal, a fost și faptul că, ca instanța de apel nu a verificat și nu a argumentat prin probe ce relații de rudenie există între inculpați și dacă aceste relații pot servi temei pentru aplicarea prevederilor alin. (2) art. 323 și art. 134 Cod penal.

Rezumînd cele menționate, Colegiul a constatat, că instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală). Contrar acestor prevederi legale instanța de apel selectiv a apreciat un grup de probe, ignorînd un cumul esențial de probe, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunînd temeiul respectiv și argumentînd clar concluziile sale în decizia adoptată, acest șir de erori a dus la niște concluzii premature și neargumentate, ceea ce la rîndul său a fost urmat de o încadrare juridică incertă a acțiunilor inculpaților.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, au fost admise apelurile procurorului declarate de procuror, avocatul Miron Eugeniu în numele inculpatului Axentii D. și a avocatului Ahmedov R. în numele inculpatului Ivanov R., a fost casată sentința Judecătoriei Comrat 21 ianuarie 2009 în latura penală și a fost pronunțată, în această parte, o nouă

hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Axentii Dmitrii și Ivanov Roman au fost condamnați în baza art. 145 alin. (2), lit. a), b), e), i), k) Cod penal și art. 188 alin. (5) Cod penal le-a fost stabilită ambilor pedeapsă în baza art. 145 alin. (2), lit. a), b), e), i), k) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 20 (douăzeci) ani fiecare, iar în baza art. 188 alin.(5) Codul penal, închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani fiecare.

Conform prevederilor art. 84 Cod penal, prin cumularea parțială a pedepselor stabilite, inculpaților Axentii Dmitrii și Ivanov Roman, le-a fost stabilită definitiv pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 25 (douăzeci și cinci) ani fiecare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Conform prevederilor art. 385 alin.(4) Cod penal, pedeapsa inculpaților Axentii Dmitrii și Ivanov Roman, a fost redusă, stabilindu-li-se definitiv spre executare o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 23 (douăzeci și trei) ani fiecare, cu executarea în penitenciare de tip închis.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

Termenul executării pedepsei închisorii de către Axentii Dmitrii și Ivanov Roman fiind calculat de la 30.06.2015 cu includerea în acest termen, fiecare, a duratei reținerii și arestării preventive a lor de la 01.04.2008 până la 30.06.2015.

15. În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a stabilit că, Axentii Dmitri și Ivanov Roman, la 31 martie 2008, în jurul orei 04.00, prin înțelegere prealabilă, acționând intenționat și din interes material, având scopul omorului intenționat a lui Scripcaru Ghenadie, pentru a înlesni sustragerea automobilului ultimului, de model „Audi A6”, cu nr.î. CMT 794, profitând de starea de neputință a victimei care dormea, s-au apropiat de automobilul menționat, ce era parcat lângă barul „Flamur”, situat pe str. Lenin 73, or. Ceadâr - Lunga, și l-au atacat prin surprindere pe Scripcaru Ghenadie.

Astfel, acționând în conformitate cu rolurile distribuite anterior, fiind înarmați cu cuțite, Axentii Dmitri și Ivanov Roman au deschis ușa automobilului de model „Audi A6” și i-au aplicat lui Scripcaru Ghenadie care dormea pe bancheta din față a șoferului, câte o lovitură cu cuțitul în regiunea cutiei toracice și în umăr, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 35 din 31 martie 2008, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora victima a decedat.

Apoi, Axentii Dmitri și Ivanov Roman au fugit în direcția str. Lenin, or. Ceadâr - Lunga. Întorcându-se aproximativ peste 5 minute, l-au găsit pe Scripcaru Ghenadie culcat la pământ la distanța de 4-5 metri de la mașină. Acționând în continuare întru realizarea scopului de sustragere a bunurilor lui

Scripcaru Ghenadie, Axentii Dmitri și Ivanov Roman s-au urcat în automobilul de model „Audi A6”, cu care au părăsit locul infracțiunii.

Instanța de apel a calificat acțiunile lui Axentii Dmitri și Ivanov Roman în baza art. 145 alin. (2), lit. a), b) e) i), k) Cod penal, omorul unei persoane, săvârșit cu premeditare, din interes material, cu profitarea de starea de neputință a victimei, de două persoane, cu scopul de a ascunde o altă infracțiune.

Tot ei, Axentii Dmitri și Ivanov Roman, la 31 martie 2008, în jurul orei 04.00, prin înțelegere prealabilă, acționând intenționat cu scop de sustragere, prin atac tâlhăresc a bunurilor lui Scripcaru Ghenadie și anume automobilul de model „Audi A 6”, cu nr. CMT 794, în valoare de 715.596 lei, care era parcat lângă barul „Flamur”, situat pe str. Lenin 73, or. Ceadâr - Lunga, l-au atacat prin surprindere pe ultimul și i-au aplicat câte o lovitură cu cuțitul în regiunea cutiei toracice și în umăr, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, ce au dus la decesul acestuia. Depășind rezistența opusă de către Scripcaru Ghenadie, Axentii Dmitri și Ivanov Roman au urcat în automobilul de model „Audi A 6”, și s-au deplasat în s. Taraclia de Salcie, r-nul. Cahul, unde au lăsat automobilul la păstrare în ograda cet. Ciobanu Irina.

Astfel, acțiunile menționate ale inculpaților Axentii Dmitri și Ivanov Roman, instanța de apel le-a calificat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal, tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, în proporții deosebit de mari, însoțit de violența periculoasă pentru viață, săvârșit de două persoane.

Vinovăția inculpaților Axentii Dmitri și Ivanov Roman în comiterea infracțiunilor incriminate, instanța de apel a stabilit-o prin următoarele probe:

- declarațiile martorilor Vornicov Lidia; Tătar Elena; Cuțuruba Victoria; Gonciarov Chirii Valerie; Gacic Tatiana; Dimova Tatiana; Galina Popova; Terzi Zinaida; Ciobanu Irina; declarațiile părții vătămate Scripcaru Angela;

- rezultatele examinării la locul comiterii infracțiunii din 31 martie 2008;

- rezultatele percheziției petrecute la 31 martie 2008 la domiciliul lui Duminica V. - tatăl inculpatului Axentii D. din s. Corten, r-nul Taraclia, str. Lenin, 4. În rezultatul percheziției înfăptuite în cadrul urmăririi penale în saraiul casei a fost depistată scurta sportivă, care a fost identificată de martorii Vornicov L. și Tătar E. ca haina inculpatului Ivanov Roman, în care ultimul era îmbrăcat în noaptea din 31 martie 2008. Pe mâneca dreaptă a acestei scurte în urma examinării s-a depistat o pată de culoare maro. În urma percheziției, acasă în dulapul, situat în hol, au fost depistate și ridicate produse alimentare în pungi de plastic, luate de către inculpați din mașina victimei;

- rezultatele de identificare de către martorii Vornicov L. și Tătar E. a scurtei, descoperită și ridicat de la domiciliul lui Duminica V. în s. Kortan la

31.03.2008. Ambii martori au identificat în obiectul dat haina lui Ivanov Roman, în care a fost îmbrăcat Ivanov Roman în noaptea din 31.03.2008;

- rezultatele examinării din 01.04.2008 a automobilului de model Audi pe teritoriul domiciliului lui Ciobanu I. în s. Taraclia de Salcie r-nul Cahul. În rezultatul verificării automobilului s-a constatat defectarea la bara de protecție din față și urme de lovituri pe aripa stângă din urmă, care confirmă depozițiile inculpaților despre aceea că, în procesul conducerii automobilului în satul Taraclia de Salcie mașina a fost defectată.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul Axentii Dmitri expunându-și versiunea sa de cele întâmplate, așa și nu a explicat pentru ce era nevoie de deteriorat mașina, pe care ar fi dat-o cineva temporar lui Ivanov Roman.

- rezultatele de ridicare de la bănuitul Axentii Dmitri a cheilor de la automobilul Audi. Ridicarea dată a fost efectuată la 02.04.2008, a doua zi după reținerea lui Axentii Dmitri.

Colegiul penal a conchis că faptul dat indică direct că Axentii Dmitri a fost coautor, împreună cu Ivanov Roman la atacul tâlhăresc asupra părții vătămate Scripcaru G. și omorul ultimului cu sustragerea automobilului sus-indicat;

- rezultatele de examinare suplimentară a automobilului ce aparținea lui Scripcaru G., din 02.04.2008 pe teritoriul domiciliului lui Ciobanu I. în sat. Taraclia de Salcie, ușile automobilului au fost descuiate cu cheia pe care a predat-o Axentii Dmitri în urma ridicării și în automobil au fost depistate și ridicate factura de plată de seria MT nr. 4837665 din 30.03.2008 de la magazinul „Metro” și 9 serviete, desenul cărora era identic cu servietele depistate în cadrul percheziției din 31.03.2008 la domiciliul lui Duminica V. în s. Corten. La fel în cadrul examinării au fost depistate 7 urme de degete, îndreptate la expertiza dactiloscopică;

- rezultatele examinării microbuzului de model „Ford Tranzit”, depistat în centrul s. Corten. Faptul depistării microbuzului dat în centrul localității date confirmă depozițiile inculpaților despre aceea că revenind din s. Taraclia de Salcie în s. Corten ei au intrat în casa lui Duminica V., după ce au lăsat automobilul după casa lui Duminica V.;

- conținutul descifrării convorbirilor de telefon efectuate de la telefonul lui Ivanov Roman și Dmitrii Axentii, în corespondere cu care în noaptea din 31.03.2008 semnalele de la telefoanele persoanelor indicate au pătruns la stațiile următoare - Cazaclia, Taraclia, Balaban, Moscovei, Burlacu, Moscovei, Balaban, Taraclia, ce confirmă ruta de deplasare a inculpaților în noaptea din 31.03.2008 din or. Ceadâr - Lunga în s. Taraclia de Salcie, r-nul. Cahul și înapoi;

- rezultatele de recunoaștere de către martorul Gacic Tatiana a obiectelor - șamponul „Schwarzkopf, săpunul „Seifguard”, a buretei și balsamului pentru păr

depistate în cadrul percheziției petrecute la domiciliul lui Duminica V. din s. Corten la 31.03.2008. Martorul Gacic T. a recunoscut obiectele care-i aparțin ei lăsate de către ea în automobilul lui Scripcaru Gh. în noaptea din 31.03.2008; rezultatele expertizei medico-legală a cadavrului lui Scripcaru G., decesul căruia a survenit de la un obiect de înțepare-tăiere, spre exemplu cu un cuțit cu două fețe ascuțite sau o lamă unilaterală ascuțită. Careva leziuni în regiunea fluierului piciorului lui Scripcaru G., care ar putea proveni de la lovitura cu piciorul efectuată de către Ivanov Roman nu s-au depistat, prin ce la fel nu se confirmă versiunea expusă de către ultimul;

- rezultatele obținute în urma expertizării probelor biologice, corpurilor delictive de sânge de pe scurta albă, prezentată spre cercetare (anterior ridicată de urmărirea penală în cadrul percheziției la domiciliul lui Duminica V. în s. Corten, r-nul Taraclia) puteau să provină de la o persoană cu grupul A-beta(H), cu antigenul H la care se referă sângele victimei Scripcaru Gh. și ar putea să provină de la Scripcaru G.;

- expertiza dactiloscopică petrecută în cauză (raportul nr. 63 din 16 aprilie 2008) a constatat că de pe suprafața obiectelor prezentate expertului spre examinare au fost luate amprente digitale ale mâinilor care aparțin inculpatului Axenii și Ivanov;

- certificatul eliberat de către SRL „Rumeon” care a apreciat că suma necesară pentru repararea automobilului lui Scripcaru G., constituie 141661 lei.

Instanța de apel a conchis că, probele enumerate, coroborează între ele și confirmă, cu certitudine, că inculpații Axentii Dmitrii și Ivanov Roman, prin acțiunile lor intenționate au comis faptele prevăzute la art. 145 alin. (2), lit. a), b) e) i), k) Cod penal, omorul unei persoane, săvârșit cu premeditare, din interes material, cu profitarea de starea de neputință a victimei, de două persoane, cu scopul de a ascunde o altă infracțiune și la art. 188 alin. (5) Cod penal, tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, în proporții deosebit de mari, însoțit de violență periculoasă pentru viață, săvârșit de două persoane și demonstrează faptul că acțiunile inculpaților au fost de comun acord, prin înțelegere prealabilă, premeditate, și incontestabil confirmă că inculpatul Axentii Dmitrii, este coautor la ambele infracțiuni, considerente din care argumentele avocatului Miron Eugen, în numele inculpatului Axentii Dmitrii sunt instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate și care urmau a fi respinse.

Instanța de apel a apreciat ca fiind veridice declarațiile inculpaților din cadrul urmăririi penale, care fiind depuse cu participarea apărătorilor, corelează cu alte probe din dosar, fapt care exclude și versiunea inculpaților că au fost maltratați în cadrul urmăririi penale.

Mai mul ca atît, instanța de apel a stabilit că pe faptul înaintării plîngerilor de către inculpați și părinții lor cet. Duminică V. și Ermacova N. au fost depuse plîngerii Procuraturii UTA Găgăuzia în temeiul art. 309/1 Cod penal, însă o soluție finală nu a fost adoptată. Totodată, instanța de apel, verificînd aceste argumente a stabilit, că sunt neîntemeiate argumentele inculpaților potrivit cărora inculpații au fost contrînși să facă declarații, deoarece aceștia de fiecare dată erau asistați de avocați și nici la o acțiune procesuală la etapa urmăririi penale nu au înaintat careva cereri sau demersuri din care să reiasă că au fost constrînși fizic sau psihic de către colaboratorii de poliție.

Inculpații de mai multe ori au refuzat să depună declarații, fapt care nu ar fi avut loc, dacă erau impuși să depună declarații. Partea apărării nu a contestat în ordinea prevăzută de art. 298, 299/1 și 313 Cod de procedură penală, actele și acțiunile organului de urmărire penală.

Astfel, în opinia instanței de apel, legalitatea actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală, nu poate fi pusă la îndoială, deoarece în conformitate cu art. 251 alin.(4) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale –cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță, mijloc de procedură neutilizat de partea procesuală ce o invocă.

Instanța de apel a menționat, că nu poate fi reținută versiunea înaintată de către inculpatul Ivanov R. despre faptul, că aflîndu-se în stare de ebrietate, nu dispunea de o pregătire specială fizică și de luptă, a reușit să săvîrșească omorul premeditat a lui Scripcaru Gh., care era înarmat, după versiunea lui Ivanov R. - cu un cuțit, dar în realitate - cu un pistol (fapt constatat în urma cercetării locului infracțiunii), care nu era în stare de ebrietate, și dispunea de o pregătire speciale de luptă, fiind colaborator al subdiviziunii specializate „Fulger” a MAI.

Versiunea inculpatului Ivanov R. că el își făcea necesitățile vitale lângă automobilul lui Scripcaru Gh., în legătură cu ce a apărut un conflict între ei, și Scripcaru fără ca să-i spună ceva l-a lovit la picior, instanța de apel a apreciat-o critic, deoarece careva semne de lovitură pe piciorul lui Ivanov R., în rezultatul examinării medico-legală petrecute nu s-au depistat, fapt ce dovedește falsul versiunii înaintate de către Ivanov R.

Mai mult ca atît, în acest sens, instanța de apel a menționat că nu rezistă criticii versiunea inculpatului Ivanov R. că el i-a cauzat lui Scripcaru Gh. lovituri cu cuțitul, aflîndu-se în stare de șoc în urma celor săvîrșite, a aruncat cuțitul, s-a urcat în automobil și a plecat, deoarece în urma cercetării locului infracțiunii, cuțitul nu a fost găsit, fapt care, de asemenea, vorbește despre inexistența acestei

versiuni, fapt combătut, de asemenea de către martorii Vornicov L. și Tătar E., care au explicat că inculpații, vorbind la telefon, discutau chestiunea unde se află arma crimei.

Referitor la versiunea expusă de inculpatul Axentii Dmitrii, precum că dânsul n-a participat la comiterea infracțiunilor deoarece se afla în sala de jocuri de noroc situate în or. Ceadâr – Lunga, amplasate lângă Casa de cultură, instanța de apel a considerat-o ca fiind lipsită de temei, deoarece nu dispune de careva bază probantă și este contrară probelor acumulate fiind lipsită de careva sens.

La stabilirea pedepsei inculpaților, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 61, 75, 76 Cod penal a concluzionat că reeducarea condamnaților poate avea loc doar prin izolarea lor de societate.

16. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, avocatul Miron Eugeniu în numele inculpatului Axentii D., avocatul Ahmetov Ruslan în numele inculpatului Ivanov R., și de către inculpatul Ivanov R.

16.1. Procurorul, prin recursul declarat la 13.08.2015, în termen, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, invocând faptul că pedeapsa stabilită inculpaților este prea blândă, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei privind la individualizarea pedepsei.

16.2. Avocatul Miron Eugeniu în numele inculpatului Axentii D., prin recursul declarat la 14.08.2015, în termen, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, invocând că:

- instanța de apel la pronunțarea deciziei adoptate nu a îndeplinit indicațiile date prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23.09.2014;

- instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe depozițiile inculpatului Ivanov R. și Axentii D. din cadrul urmăririi penale, însă acestea nu au fost examinate în ședința de judecată;

Consideră, că nu sunt suficient motivate aprecierile instanței de apel că inculpatul Ivanov R., nu a fost maltratat în cadrul urmăririi penale, fiindcă potrivit raportului de expertiză pe corpul acestuia au fost depistate leziuni corporale, iar aprecierile instanței de apel nu oferă un răspuns cine a cauzat inculpaților vătămări corporale;

- instanța de apel deși indică că ambii inculpați au comis infracțiunile incriminate, însă nu constată acțiunile fiecărui inculpat în parte, cine a deschis mașina, care și ce fel de lovituri a aplicat victimei.

16.3. Avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Ivanov R., prin recursul declarat la 13.08.2015, în termen, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) și 13) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul Ivanov R. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (1) și art. 192/1 alin. (1) Cod penal fiindu-i stabilit pedeapsă minim posibilă, iar conform art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, a-i stabili definitiv 8 ani 6 luni închisoare.

În motivarea recursului a indicat că:

- instanțele ierarhic pronunțând soluția de condamnare a inculpaților, nu au descris acțiunile fiecărui inculpat în parte.

Menționează că probele cercetate de către instanța de apel nu confirmă comiterea actului tâlhăresc de către inculpatul Ivanov R., prin urmare consideră că acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza art. 192/1 alin. (1) Cod penal.

16.4. Inculpatul Ivanov R. prin recursul declarat la 18.08.2015, în termen, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că:

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul a acționat în stare de legitimă apărare;

- acțiunile inculpatului Ivanov R. au fost calificate greșit;

- instanța de apel nu a investigat eficient faptul, că potrivit raportul de expertiză medico legală din 04.04.2008 la inculpat au fost depistate leziuni corporale cauzate de către colaboratorii poliției.

Totodată menționează că declarațiile depuse de inculpat la 31.03.2008, sunt corecte și care reflectă adevărul.

17. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul largit concluzionează că, acestea urmează a fi respinse, ca inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

17.1. Cu referire la erorile de drept invocate de recurenți prin prisma art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizând decizia atacată, Colegiul constată că temeiul invocat de către recurenți, prevăzut în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în p. 15 al prezentei decizii, soluție pe care instanța de recurs o însușește și a cărei reiterare nu o consideră necesară. Instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția acesteia.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă faptul, că potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit art. 414 alin.(4) Cod de procedură penală, în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal constată, că sunt neîntemeiate argumentele recurentului Miron E., că instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe depozițiile inculpatului Ivanov R. și Axentii D. din cadrul urmăririi penale, însă acestea n-au fost verificate de către instanța de apel, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată (f. d. 217 v. 6) toate declarațiile inculpaților în speță au fost verificate de către instanța de apel, acestea fiind date citirii, iar participanții la ședința de judecată n-au avut careva întrebări pe marginea acestora. Ulterior, participanții la ședința de judecată, inclusiv avocatul Miron E., n-au depus careva obiecții împotriva procesului-verbal indicat.

Referitor la argumentul invocat în recurs de către avocatul Miron Eugeniu și inculpatul Ivanov R., în ce privește maltratarea inculpaților de către colaboratorii de poliție în cadrul urmăririi penale și impuși să depună declarații, Colegiul lărgit consideră că argumentul în cauză a fost supus examinării în instanța de apel și asupra căruia instanța s-a pronunțat detaliat, motivându-și soluția în sensul că, pe faptul depunerii plîngerilor de către inculpați și părinții lor cet. Duminică V. și Ermacova N. adresate Procuraturii UTA Găgăuzia în temeiul art.309/1 Cod penal, soluție finală nu a fost adoptată. Totodată, instanța de apel verificînd aceste argumente a stabilit cu certitudine, că sunt neîntemeiate argumentele inculpaților potrivit cărora ei au fost constrînși să facă declarații, deoarece aceștia de fiecare dată erau asistați de avocați și nici la o acțiune procesuală la etapa urmăririi penale nu au înaintat careva cereri sau demersuri din care să reiasă că au fost constrînși fizic sau psihic să facă declarații de către colaboratorii de poliție. Inculpații de mai multe ori au refuzat să depună declarații, fapt care nu ar fi avut loc dacă erau impuși să depună declarații.

Mai mul ca atît, partea apărării nu a contestat în ordinea prevăzută de art.298, 299/1 și 313 Cod de procedură penală, actele și acțiunile organului de urmărire penală. Astfel, legalitatea actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală, nu poate fi pusă la îndoială, deoarece în conformitate cu art.251 alin.(4) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Concluzia în cauză, privind netemeinicia argumentelor părții apărării potrivit căror inculpații au fost constrînși să depună declarații, Colegiul lărgit o susține, reieșind din faptul că partea apărării nu a utilizat și nu a invocat la etapa respectivă dreptul de a contesta actele și acțiunile organului de urmărire penală, iar pînă în prezent o soluție pe plîngerea privind maltratarea nu este o soluție definitivă, de aceea careva constatări în acest sens nu pot fi făcute.

Totodată, Colegiul penal consideră, că acest argument nu poate constitui motiv de casare a deciziei contestate, deoarece instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe un cumul de probe, care au fost analizate și apreciate în coroborare și care au dovedit cu certitudine vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunilor incriminate, probe care au combătut versiunile inculpaților privind nevinovăția lor și au confirmat declarațiile făcute de către aceștia în cadrul urmăririi penale.

Reieșind din cele sus-menționate, Colegiul lărgit conchide că în speța dată nu se constată prezența erorilor de drept prevăzută de pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, invocate de recurenți.

17.2. Cu referire la motivul invocat în recursuri, prevăzut de art. 427 al. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, și anume că în acțiunile inculpaților nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul lărgit reiterează că potrivit art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Colegiul conchide că argumentul recurenților, prin care se invocă că în acțiunile inculpaților nu sunt întrunite elementele infracțiunilor incriminate acestora, este neîntemeiat, deoarece instanța de apel, a dat o apreciere probelor cercetate și verificate, potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind condamnarea inculpaților Axentii Dmitrii și Ivanov Roman, deoarece în acțiunile acestora sunt întrunite elementele infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2), lit. a), b), e), i), k) și art. 188 alin. (5) Cod penal.

Mai mult ca atât, criticile formulate de recurenți în acest sens au format obiectul examinării la judecarea cauzei în instanța de apel și căroră aceasta le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în pct. 15 al prezentei decizii, referindu-se la toate motivele invocate în apel, inclusiv de către partea apărării, motivare pe care instanța de recurs și-a însușit-o pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Totodată, Colegiul lărgit constată că, recurenții critică modul de apreciere al probelor de către instanța de apel, exprimându-și propria viziune asupra conținutului acestora, însă, la acest compartiment Colegiul statuează că, motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și astfel, criticile formulate de recurenții în acest sens nu pot constitui temei sub aspectul casării hotărârii contestate, ca fiind ilegală.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorii recursurilor, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii instanței de fond, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Mai mult decît atît, Colegiul lărgit menționează că, potrivit prevederilor art. 27, 414 alin. (1) și (2) Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei așa cum îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

Colegiul penal constată, că argumentele recurentului Ivanov R. că acesta la momentul comiterii infracțiunii se afla în stare de legitimă apărare, n-au constituit obiect de examinare în instanța de apel, nefiind invocate de către acesta în apel, de aceea asupra lor instanța de recurs nu se va expune.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiul invocat de recurenți prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor.

17.3. Cu referire la temeiul invocat în recursul procurorului în baza pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o eroare de drept, comisă de aceasta, atunci cînd: *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurent, prevăzute în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit deciziei instanței de apel, inculpații Axentii Dmitrii și Ivanov Roman, au fost condamnați în baza art. 145 alin. (2), lit. a), b), e), i), k) Cod penal, la 20 (douăzeci) ani închisoare fiecăruia, iar în baza art. 188 alin. (5) Cod penal, la 15 (cincisprezece) ani închisoare fiecăruia.

Conform prevederilor art. 84 Cod penal, prin cumularea parțială a pedepselor numite, inculpaților Axentii Dmitrii și Ivanov Roman, le-a fost stabilită definitiv pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 25 (douăzeci și cinci) ani fiecăruia, cu executarea în penitenciare de tip închis.

Conform prevederilor art. 385 alin.(4) Cod penal, pedeapsa inculpaților Axentii Dmitrii și Ivanov Roman, a fost redusă, stabilindu-li-se spre executare, fiecăruia, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 23 (douăzeci și trei) ani, cu executarea în penitenciare de tip închis.

Analizând decizia instanței de apel, în raport cu argumentele recursului declarat de procuror, privind aplicarea inculpaților a unei pedepse prea blânde, Colegiul penal subliniază că potrivit art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Reieșind din prevederile art. 61, 75 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal atestă că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale și corectarea acestuia. Persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal. În cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să individualizeze pedeapsa inculpatului care a comis infracțiunea, avînd deplina libertate în acest sens.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: - împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; - starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; - natura și gravitatea rezultatului produs or a altor consecințe ale infracțiunii; - motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; - natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; - conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; - nivelul de educație, vîrsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină cont la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul individualizării acesteia.

Reieșind din prevederile legale menționate supra, instanța de recurs conchide că inculpaților le-a fost stabilită pedeapsa în limita prevăzută de sancțiunile art. 145 alin. (2) și 188 alin. (5) Cod penal, prin cumularea parțială a pedepselor stabilite în baza art.84 Cod penal, inculpaților fiindu-le stabilită pedeapsă definitivă de 25 ani fiecăruia. Iar prin aplicarea prevederilor art. 385

alin.(4) Cod penal, pedeapsa inculpaților Axentii Dmitrii și Ivanov Roman, a fost redusă, stabilindu-se spre executare, fiecăruia, închisoare pe un termen de 23 ani, cu executarea în penitenciare de tip închis.

Or, în situația în care instanța de apel a stabilit că prezenta cauză a fost examinată o perioadă îndelungată, de la 18.07.2008 și pînă la 30.06.2015, Colegiul lărgit conchide că de către instanța de apel corect au fost aplicate prevederile art. 385 alin.(4) Cod penal, care prevede că, dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări ale drepturilor inculpatului, precum și s-a stabilit din vina cui au fost comise aceste încălcări, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept recompensă pentru aceste încălcări. Astfel, pedeapsa stabilită inculpaților fiind redusă de la 25 ani la 23 ani fiecăruia.

17.4. Cu referire la eroarea de drept invocată în recursul declarat de avocatul Ahmedov R., în numele inculpatului Ivanov R., prin prisma pct. 13) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o eroare de drept, comisă de aceasta, atunci cînd: *a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.*

Instanța de recurs atestă că, în acest sens recurentul invocă faptul că vinovăția inculpatului Ivanov R., în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (5) Cod penal, nu a fost stabilită, iar faptul că inculpatul a urcat în mașina victimei și a plecat de la locul incidentului, urmează a fi calificat în baza art. 192/1 alin.(1) Cod penal.

Colegiul lărgit conchide că, instanța de apel în cadrul examinării cauzei nu a comis eroare de drept prevăzută de pct. 13) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, iar în suportul concluziilor sale instanța de recurs face referire la motivarea indicată în pct. 17.2 al prezentei decizii, deoarece instanța de apel dînd o apreciere probelor cercetate și verificate, potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității, veridicității și coroborării reciproce, a stabilit cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept ale cauzei, ajungînd la concluzia corectă, pe care instanța de recurs și-a însușit-o, privind condamnarea inculpaților Axentii Dmitrii și Ivanov Roman, deoarece în acțiunile lor sunt întrunite elementele infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2), lit. a), b), e), i), k) și art. 188 alin. (5) Cod penal.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, temeiul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Astfel, reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmare la examinarea

recursurilor ordinare declarate. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este una legală și întemeiată, de aceea recursurile declarate urmează a fi respinse, ca inadmisibile, cu menținerea deciziei atacate.

18. În temeiul art. 434 și 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, de avocatul Miron Eugeniu în numele inculpatului Axentii Dmitri și de inculpatul Ivanov Roman și avocatul său, Ahmedov Ruslan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, în cauza penală în privința lui **Axentii Dmitri Vasili și Ivanov Roman Ivan**, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **30 iunie 2016**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Oprea Iuliana

Stratulat Galina

Moldovan Sveatoslav

Mardari Dumitru